

Vergaderjaar 2015–2016

33 561

Structuurvisie Windenergie op Zee (SV WoZ)

31 239

Stimulering duurzame energieproductie

Nr. 31

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 juli 2016

Conform de afspraken uit het Energieakkoord heb ik dit voorjaar de eerste tender voor windenergie op zee uitgevoerd. Het Deense bedrijf Dong Energy biedt aan om op de eerste twee kavels van het windenergiegebied Borssele windparken te realiseren voor een bedrag van gemiddeld 7,27 cent per kilowattuur (kWh). Dit is substantieel lager dan het maximum bedrag van 12,4 cent per kWh dat voor de tender is vastgesteld en levert een besparing op het maximale subsidiebudget op van circa 2,7 miljard euro. Hiermee is de afspraak uit het Energieakkoord om het kostenniveau van windenergie op zee uiterlijk in 2023 met 40 procent omlaag te brengen nu al gehaald.

Eerste tender windenergie op zee

Op 12 mei jl. sloot de eerste tender in het kader van de routekaart windenergie op zee om uiterlijk in 2023 een extra capaciteit ter grootte van 3.500 megawatt (MW) te realiseren, zoals afgesproken in het Energieakkoord. Deze tender heeft betrekking op de eerste twee kavels (kavels I en II) van het windenergiegebied Borssele, dat op meer dan 22 kilometer uit de Zeeuwse kust ligt, nabij de grens met België en de daar gerealiseerde en geplande windparken. Elk van de twee kavels biedt plaats voor circa 350 MW aan windturbines, met de mogelijkheid om maximaal 380 MW te plaatsen.

Sinds 12 mei jl. heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl), die de tenderregeling uitvoert, de binnengekomen biedingen beoordeeld. In totaal heeft RVO.nl 38 biedingen ontvangen, waaronder biedingen op elk van de kavels afzonderlijk alsook voor de combinatie van de twee kavels. RVO.nl heeft allereerst gecontroleerd of de biedingen voldoen aan de gestelde criteria en vervolgens de biedingen gerangschikt, waarbij het laagste geboden bedrag bovenaan de ranglijst kwam. Het maximum tenderbedrag voor deze tender is 12,4 cent per kilowattuur (kWh). Dit bedrag is exclusief de kosten voor aansluiting van de windparken op het elektriciteitsnet.

Substantiële kostenbesparing

De winnende bieding is gedaan door één partij, te weten Dong Energy. Dong Energy is een gerenommeerde partij met momenteel 3.000 MW windenergie op zee operationeel en 3.300 MW in aanbouw. Eind 2015 was Dong Energy de grootste eigenaar van windparken op zee in Europa met een aandeel van 15,6%. De Deense staat is houder van een meerderheidsbelang in het bedrijf.

Dong Energy biedt aan om de windparken te realiseren en te exploiteren voor een bedrag van 7,1591 cent per kWh voor kavel I en 7,3807 cent per kWh voor kavel II. Deze bedragen zijn substantieel lager dan het maximum tenderbedrag en ook lager dan de bedragen die tot nu toe internationaal in andere tenders zijn geboden.

Dat een windpark nu tegen zulke lage kosten kan worden gebouwd, betekent een grote doorbraak in de transitie naar meer hernieuwbare energie. Toen het kabinet in 2013 de plannen voor meer windmolens op zee uitwerkte, waren de kosten hiervan nog hoog – op dat moment 15 cent per kilowattuur, inclusief de netaansluiting. Daarom spraken we in het Energieakkoord af om dit kostenniveau uiterlijk in 2023 met 40 procent omlaag te brengen. Bijzonder is dat dit doel nu al is gehaald. De windparken kunnen voor gemiddeld 7,27 cent per kilowattuur worden aangelegd en geëxploiteerd. Inclusief netaansluiting (van circa 1,4 cent per kWh) kan het park worden aangelegd voor in totaal circa 8,7 cent per kilowattuur, waarmee de 40 procent reductie in het kostenniveau nu dus al wordt bereikt.

Voor de tender is een subsidieplafond vastgesteld van 5 miljard euro. Bij het vaststellen van dit subsidieplafond is rekening gehouden met een situatie waarin de subsidiebehoefte maximaal zou zijn, te weten het maximaal mogelijke aantal MW (760), een hoog aantal vollasturen (4.500), een lange termijn elektriciteitsprijs die gelijk is aan de basisenergieprijs van 2,9 cent per kWh en het maximum tenderbedrag van 12,4 cent per kWh voor een periode van 15 jaar. Dong Energy is voornemens om de windparken te realiseren met ongeveer dezelfde uitgangspunten qua geïnstalleerd vermogen en vollasturen, maar voor ruim 5 cent per kWh lagere kosten. Dat levert een besparing op het maximale subsidiebudget op van circa 2,7 miljard euro.

Zoals ik in mijn brief van 19 mei 2015 (Kamerstukken 33 561 en 31 239, nr. 19) heb aangegeven, bedragen de daadwerkelijk verwachte subsidiekosten voor alle windparken uit de routekaart windenergie op zee tezamen circa 8 miljard euro (exclusief 4 miljard euro voor het net op zee). In die verwachting wordt uitgegaan van een lange termijn elektriciteitsprijs die hoger is dan de basisenergieprijs van 2,9 cent per kWh. Op dit moment maakt ECN een nieuwe prognose voor de lange termijn elektriciteitsprijs voor de Nationale Energieverkenning 2016, die in oktober zal worden gepubliceerd. Dan zal ook blijken hoe hoog de daadwerkelijk benodigde subsidie is.

Opbrengst voor de energietransitie en voor de economie

Op basis van de bieding van Dong Energy zullen de windparken jaarlijks ruim 1 miljoen huishoudens van stroom kunnen voorzien. De bijdrage aan de hernieuwbare energiedoelstelling is ongeveer 12 PJ, oftewel 0,6 procentpunt van de te halen 14 procent in het jaar 2020. Ik verwacht dat de windparken een impuls zullen geven aan de lokale economie en werkgelegenheid. Op grond van artikel 16 van het kavelbesluit moeten biedende partijen het park zodanig ontwerpen, bouwen en exploiteren dat

het windpark actief bijdraagt aan versterking van lokale en regionale economie. Verder zijn de Nederlandse havens uitstekend gesitueerd voor de bouw- en onderhoudswerkzaamheden van de windparken.

De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp